

DECIZIE

20 mai 2015

municipiul Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, Judecător – Svetlana Filincova
Judecători – Dumitru Mardari, Elena Covalenco,
Tamara Chișca-Doneva, Maria Ghervas

Examinînd recursul declarat de către societatea pe acțiuni „Moldasig”,
în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către
societatea pe acțiuni „Moldasig” împotriva lui Ion Triboi, privind încasarea
prejudiciului material,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 noiembrie 2014, prin care
a fost admis apelul declarat de Ion Triboi,

c o n s t a ță :

La 27 iunie 2013 societatea pe acțiuni „Moldasig” (în continuare SA
„Moldasig”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Triboi,
solicitînd încasarea în beneficiul SA „Moldasig” a sumei prejudiciului material în
mărime de 175 500 (una sută șaptezeci și cinci mii cinci sute) lei.

În motivarea cererii a indicat că la 25 iunie 2012 a avut loc un accident rutier
cu implicarea automobilului de model „Dodge Ram Van”, cu numărul de
înregistrare (în continuare n/î) CLL470, la volanul căruia se afla Ion Triboi și
automobilul de model „Honda CRV”, cu n/î KAE703, condus de Elena Lupu.
Vinovat de producerea accidentului rutier și cauzarea prejudiciului material,
conform deciziei Poliției Rutiere a fost recunoscut șoferul automobilului de
model „Dodge Ram Van”, cu n/î CLL470, Ion Triboi, care poseda un certificat de
asigurare obligatorie de răspundere civilă nr.349123 din 10 octombrie 2011,
eliberat de SA „Moldasig”.

În conformitate cu art.21 al Legii nr.414 din 22.12.2006 cu privire la
asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de
autovehicule, în urma primirii cererilor din partea persoanelor cointeresate, SA
„Moldasig” a întocmit dosarul de daune cu nr.D/RCA/12-1171, iar în baza
contractului de asigurare și a ordinului directorului general nr.1548-01 din 14

noiembrie 2012, SA „Moldasig” a achitat despăgubirea de asigurare în mărime de 175 500 (una sută șaptezeci și cinci mii cinci sute) lei beneficiarului despăgubirii de asigurare.

A mai indicat că contractul de asigurare RCA nr.34123 din 10 octombrie 2011 a fost încheiat cu Pavel Coman, iar Ion Triboi nu era inclus cu dreptul de a conduce autovehiculul de model „Dodge Ram Van”, cu n/î CLL470.

În scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă, în adresa lui Ion Triboi a fost expediată pretenția nr.344 din 25 ianuarie 2013 privind achitarea sumei de 175 500 (una sută șaptezeci și cinci mii cinci sute) lei cu titlu de prejudiciu material, aceasta însă a fost ignorată de către Ion Triboi.

Prin hotărârea Judecătoriei sectorului Buiucani municipiul Chișinău din 27 noiembrie 2013 a fost admisă integral acțiunea intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SA „Moldasig”. A fost încasat de la Ion Triboi în beneficiul SA „Moldasig” suma de 175 500 (una sută șaptezeci și cinci mii cinci sute) lei cu titlu de daună, plus cheltuielile de judecată în sumă de 5 265 (cinci mii două sute șaizeci și cinci) lei, în total suma de 180 765 (una sută optzeci mii șapte sute șaizeci și cinci) lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12 noiembrie 2014 a fost admis apelul declarat de către Ion Triboi. A fost casată hotărârea Judecătoriei sectorului Buiucani municipiul Chișinău din 27 noiembrie 2013 și a fost emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea înaintată de SA „Moldasig” împotriva lui Ion Triboi privind încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 02 februarie 2015 SA „Moldasig” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 noiembrie 2014, solicitând casarea deciziei recurate și menținerea hotărârii Judecătoriei sectorului Buiucani municipiul Chișinău din 27 noiembrie 2013.

În motivarea cererii recurentul a invocat dezacordul cu soluția dată de instanța de apel, considerând decizia recurată ca fiind neîntemeiată și nefondată.

A indicat că instanța de apel greșit a apreciat faptul că părțile nu au limitat cercul de persoane asupra cărora se extind prevederile contractului de asigurare obligatorie auto, deoarece în contract, la pct.3.1. lit.b) nu este bifată mențiunea „nelimitat de persoane”, la fel ca și în cererea la contractul nr.18/349123 din 10 octombrie 2011, în pct.5, unde a fost bifată mențiunea „numai persoanele indicate în tabel”, nefiind bifată mențiunea „un număr nelimitat de persoane”.

A mai indicat că contractul de asigurare RCA nr.349123 din 10 octombrie 2011 a fost încheiat cu Pavel Coman, iar Ion Triboi nu era inclus în contract cu dreptul de a conduce autovehiculul de model „Dodge Ram Van”, cu n/î CLL470, iar potrivit art.29 lit.d) al Legii nr.414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea

obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, asiguratorul înaintează acțiune de regres față de persoana care nu este inclusă în contractul de asigurare de răspundere civilă încheiat între posesorul autovehiculului și asiguratorul de răspundere civilă auto.

La 26 martie 2015 Ion Triboi a depus referință la recursul declarat de SA „Moldasig”, solicitând declararea recursului inadmisibil.

A indicat că la încheierea contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă RCA nu a fost limitat cercul de persoane asupra cărora se extind prevederile contractuale și prin urmare, SA „Moldasig” nu este în drept să pretindă de la intimat în ordine de regres compensarea prejudiciului material.

Studiind materialele dosarului și analizând legalitatea deciziei contestate, în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs, în referință și prevederile Legii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SA „Moldasig” ca fiind întemeiat și care necesită a fi admis, din considerentele ce urmează.

Conform art.445 alin.(1) lit. d) Cod Procedură Civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din materialele dosarului Colegiul reține că la 10 octombrie 2011, la cererea lui Pavel Coman nr.18/349123, între acesta și societatea internațională de asigurări „Moldasig” a fost încheiat contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (în continuare RCA) cu nr.18 AG0349123 (f.d.8).

Conform art.3 al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22.12.2006, obiect al asigurării obligatorii de răspundere civilă auto îl constituie răspunderea civilă a posesorului și utilizatorului de autovehicul pentru orice pagubă sau vătămare corporală produsă prin accident de autovehicul în limitele teritoriale de acoperire ale asigurării.

Prin procesul verbal cu privire la contravenție nr.MAI 01872733 din 03 august 2012 s-a constatat că Ion Triboi, la 25 iunie 2012, conducând automobilul de model „Dodge Ram Van”, cu n/î CLL470, avînd polița de asigurare RCA seria AG nr.0349123, nu a cedat trecerea la intersecția drumurilor, a tamponat automobilul de model „Honda CRV”, cu n/î KAE703 condus de Elena Lupu, cauzându-i ultimei un prejudiciul material considerabil, fapt prin care a comis contravenția prevăzută de art.242 alin.(2) Cod Contravențional (f.d.27).

Potrivit actului de evaluare cost-reparație nr.3123 din 03 octombrie 2012, emis de SRL „Auto-calcul”, costul total al lucrărilor de reparație a automobilului

de model Honda CRV”, cu n/î KAE703 constituie suma de 175 500 (una sută șaptezeci și cinci mii cinci sute) lei.

Potrivit art.19 lit. f) al Legii citate supra, după ce a luat cunoștință de producerea accidentului, asigurătorul este obligat să achite despăgubirea de asigurare în termenele stabilite prin prezenta lege.

Prin ordinul nr.1548-01 din 14 noiembrie 2012 emis de SA „Moldasig” în persoana directorului – Vitalie Bodea, a fost dispusă achitarea sumei despăgubirii de asigurare în mărime de 175 500 (una sută șaptezeci și cinci mii cinci sute) lei și înaintarea acțiunii de regres împotriva lui Ion Triboi în mărime de 175 500 (una sută șaptezeci și cinci mii cinci sute) lei (f.d.29). În acest sens, în adresa lui Ion Triboi a fost expediată pretenția nr.344 din 25 ianuarie 2013 (f.d.4), iar ulterior intentată acțiunea civilă împotriva lui Ion Triboi, la cererea de chemare în judecată depusă de SA „Moldasig” (f.d.2-3), care a fost admisă integral prin hotărârea Judecătoriei sectorului Buiucani municipiul Chișinău din 27 noiembrie 2013 (f.d.51).

Conform art.29 lit.d) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22.12.2006, asigurătorul are dreptul să înainteze acțiune de regres persoanei răspunzătoare de producerea pagubelor atunci când persoana răspunzătoare de producerea accidentului nu este inclusă în contractul de asigurare încheiat între posesorul autovehiculului și asigurătorul de răspundere civilă auto, cu excepția situației prevăzute la art.8 alin.(2) lit.b).

Conform art.8 alin.(2) al Legii citate supra, (2) Contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto dintre persoana fizică, cu excepția întreprinzătorului individual, și asigurător se încheie în mod obligatoriu:

a) cu indicarea persoanelor admise să utilizeze autovehiculul pentru care se încheie contractul (număr limitat de utilizatori); sau

b) fără indicarea persoanelor admise să utilizeze autovehiculul pentru care se încheie contractul (număr nelimitat de utilizatori).

Colegiul reține că, în speță, instanța de apel a apreciat că atât în cerere, cât și în contractul propriu-zis de asigurare RCA nu au fost indicate persoanele concrete asupra cărora se extind prevederile contractuale și respectiv, contractul RCA se răsfrânge asupra unui număr nelimitat de persoane, iar pe cale de consecință, prin prisma prevederilor art.8 alin.(2) lit.b) al Legii citate supra, instanța de apel a concluzionat că asiguratorul SA „Moldasig” nu are dreptul să înainteze acțiunea în regres împotriva persoanei responsabile de producerea pagubelor, fapt pentru care a decis casarea hotărârii Judecătoriei sectorului Buiucani municipiul Chișinău din 27 noiembrie 2013 și emiterea unei noi hotărâri prin care au fost respinse pretențiile înaintate de SA „Moldasig” împotriva lui Ion Triboi (f.d.93).

Colegiul consideră aprecierile susmenționate, date de instanța de apel, ca fiind total eronate și în contradicție cu circumstanțele pricinii, fapt care nemijlocit evidențiază ilegalitatea deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 noiembrie 2014, ori hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată.

Reieșind din prevederile art.8 al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22.12.2006, Colegiul reține că după cercul subiecților asupra cărora se extind prevederile contractului RCA pot fi distinse 2 tipuri de contracte: cu număr limitat de utilizatori sau cu număr nelimitat de utilizatori.

În speță, la pct.5 al cererii înaintate de Pavel Coman la 10 octombrie 2011 cu nr.18/349123, în vederea încheierii contractului RCA pentru automobilul de model „Dodge Ram Van” cu n/î CLL470, sub textul „la conducerea autovehiculului vor fi admise” sunt înserate 2 opțiuni pentru bifare: un număr nelimitat de persoane; numai persoanele indicate în următorul tabel (f.d.8).

Colegiul reține că la pct.5 al cererii nr.18/349123 din 10 octombrie 2011 este bifată opțiunea „numai persoanele indicate în următorul tabel”, iar în tabelul propriu-zis nu sunt indicate careva persoane.

Totodată, Colegiul reține că la pct.3.1 al contractului RCA nr.18/AG0349123, încheiat la 10 octombrie 2011 între societatea internațională de asigurări „Moldasig” în calitate de asigurător și Pavel Coman în calitate de asigurat, sunt înserate 2 opțiuni sub textul „prezentul contract este încheiat în baza cererii asiguratului, ce constituie parte integrată a acestuia și se extinde asupra unui număr de persoane” și anume: limitat de persoane conform tabelii; nelimitat de persoane (de bifat) (f.d.8).

În speță, la pct.3.1 al contractului RCA nr.18/AG0349123, încheiat la 10 octombrie 2011 nu a fost bifată opțiunea „nelimitat de persoane”, iar tabelul propriu-zis nu sunt indicate careva persoane.

În aceste circumstanțe, Colegiul cu certitudine constată că contractul RCA nr.18/AG0349123, încheiat la 10 octombrie 2011 a fost încheiat sub opțiunea limitării numărului de persoane admise la conducerea autovehiculului de model „Dodge Ram Van” cu n/î CLL470, iar la momentul producerii accidentului rutier din 25 iunie 2012, intimatul Ion Triboi nu era inclus cererea de încheiere a contractului de asigurare RCA și nici în contractul de asigurare RCA vizat, ca fiind persoana care este admisă la conducerea autovehiculului de model „Dodge Ram Van” cu n/î CLL470 și asupra căreia se extind prevederile acestui contract.

Prin urmare Colegiul reține ca fiind întemeiate criticile aduse de recurent în privința aprecierilor date de instanța de apel precum că contractul de asigurare RCA, în speță, se răsfrânge asupra unui număr nelimitat de persoane, ori materialele dosarului atestă contrariul.

În condițiile în care contractul de asigurare RCA este încheiat pentru un număr limitat de persoane, excepția prevăzută la art.8 alin.(2) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22.12.2006 nu este aplicabilă speței și a fost reținută de instanța de apel cu încălcarea normelor de drept material, ori instanța de judecată a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, fapt care afectează legalitatea soluției date de Curtea de Apel Chișinău și impune casarea deciziei din 12 noiembrie 2014.

Totodată, reieșind din specificul litigiului în cauză și analizând materialele dosarului, Colegiul consideră că nu au fost elucidate toate circumstanțele importante pentru justa soluționare a litigiului. Atît instanța de fond (f.d.75), cît și instanța de apel (f.d.93, pct.22) au apreciat că SA „Moldasig” a achitat proprietarului automobilului deteriorat de model „Honda CRV” suma prejudiciului material – 175 500 (una sută șaptezeci și cinci mii cinci sute) lei, fapt confirmat prin ordinul nr.1548-01 din 14 noiembrie 2012 și dispoziția de plată nr.788 din 06 septembrie 2012.

Conform art.15 alin.(1) lit.a) al Legii citate supra, asigurătorul acordă despăgubiri dacă prejudiciile s-au produs din culpa asiguratului sau a utilizatorului de autovehicul, precum și în cazul în care, la data accidentului utilizatorul nu este inclus în contractul de asigurare încheiat între posesor și asigurător.

În speță, dispoziția de plată nr.788 din 06 septembrie 2012, la care fac referire instanțele inferioare, atestă faptul că suma de 175 500 (una sută șaptezeci și cinci mii cinci sute) lei i-a fost achitată Elenei Lupu de către CIA IM „TRANSELIT” SA filiala Chișinău, fiind expres menționată compania dată drept plătitor și indicată destinația plății ca fiind plata pentru despăgubiri de asigurare (f.d.24).

La fel, Colegiul reține că ordinul nr.1548-01 din 14 noiembrie 2012, la care fac referire instanțele inferioare, atestă faptul că suma de 175 500 (una sută șaptezeci și cinci mii cinci sute) lei urma a fi achitată SA „TRANSELIT” și nicidecum proprietarului automobilului deteriorat de model „Honda CRV” cu n/î KAE703.

Respectiv, concluziile instanțelor de judecată precum că SA „Moldasig” a achitat proprietarului automobilului deteriorat de model „Honda CRV” cu n/î KAE703 suma prejudiciului material – 175 500 (una sută șaptezeci și cinci mii cinci sute) lei sunt eronate și vin în contradicție cu materialele dosarului, iar Colegiul consideră că nu au fost elucidate pe deplin circumstanțele pricinii, nefiind stabilită natura raporturilor juridice dintre SA „Moldasig”, SA „TRANSELIT” și Ion Triboi, deși anume acest aspect urma să dicteze soluționarea corectă a litigiului.

Argumentarea expusă de intimat în referință, precum că la încheierea contractului de asigurare RCA nr.18/AG 0349123 de către părți nu a fost limitat cercul persoanelor asupra cărora se extind prevederile contractuale este apreciată de Colegiu ca fiind declarativă și nu poate fi reținută

de instanța de recurs, în condițiile în care cu certitudine s-a constatat că contractul RCA nr.18/AG0349123, încheiat la 10 octombrie 2011 a fost încheiat sub opțiunea limitării numărului de persoane admise la conducerea autovehiculului de model „Dodge Ram Van” cu n/î CLL470.

Prin urmare, Colegiul remarcă faptul că instanțele inferioare, la examinarea pricinii, au admis abateri de la normele de drept material, fapt care nemijlocit afectează legalitatea soluțiilor adoptate și impune rejudecarea pricinii, întrucât omisiunile constate nu pot fi înlăturate de instanța de recurs, reieșind din limitele judecării recursului.

Conform art.442 alin.(1) Cod Procedură Civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărîrii atacate, fără a administra noi dovezi.

Reieșind din cele menționate, Colegiul ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către SA „Moldasig” și de a casa decizia Curții de Apel Chișinău din 12 noiembrie 2014, urmând ca pricina civilă să fie trimisă spre rejudecare în instanța de apel, întru elucidarea completă a tuturor circumstanțelor cauzei și examinarea minuțioasă a materialelor dosarului.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în conformitate cu art.445 alin.(1) lit.c) Cod Procedură Civilă,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de societatea pe acțiuni „Moldasig”.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 12 noiembrie 2014 în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către societatea pe acțiuni „Moldasig” împotriva lui Ion Triboi, privind încasarea prejudiciului material și se remite pricina la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, într-un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Judecător –

Svetlana Filincova

Judecători –

Dumitru Mardari,

Elena Covalenco,

Tamara Chișca-Doneva,

Maria Ghervas